

NIEUWSBRIEF ETGO SEPT

Welkom terug! Hopelijk heb je een heerlijke zomer achter de rug en ben je nog aan het nagenieten van al je vakantieelfies, dat ene nummer wat je de hele zomer hebt gedraaid, of de verhalen aan de keukentafel. Soms is het moeilijk om weer helemaal in het werk te komen, maar daarom zijn wij er! In deze nieuwsbrief vind je het belangrijke nieuws van de afgelopen tijd, nieuwe artikelen, handige tools, en de agenda met sessies van de aankomende tijd. Zo ben je straks weer helemaal op de hoogte!

Heb je vragen of wil je iets met ons delen? Stuur ons een mailtje: expertiseteamgo@overijssel.nl.

Veel leesplezier!

Met vriendelijke groet,
Het Expertiseteam Gebouwde Omgeving

NIEUWS

Enkele lessen vanuit Overijssel Verbouwt

Overijssel Verbouwt is een innovatieprogramma van de provincie Overijssel. Doel van het programma is om 500.000 woningen aardgasvrij te verwarmen in 2050, waarvan een aanzienlijk deel met individuele oplossingen. Om te komen tot innovatieve, schaalbare concepten biedt de provincie cofinanciering aan gemeenten die een vernieuwend en veelbelovend plan van aanpak hebben opgesteld. Via in totaal vier fasen zijn gemeenten aan de slag met de warmtetransitie. Aan het eind van fase 3 is de toolbox Overijssel Verbouwt opgeleverd, waarin belangrijke lessen staan over de theorie en praktijk van bewonersgedrag, marktproposities en (vrijwillige) energiecoaches. Benieuwd naar het resultaat? [Hier](#) is de toolbox te downloaden.

Figuur 1. Fasen van Overijssel Verbouwt. Bron: [Toolbox Overijssel Verbouwt](#)

Inmiddels is het project de uitvoerende fase (fase 4) ingegaan. Het Expertiseteam houdt de vinger aan de pols door periodiek de vier projectleiders in een digitale bijeenkomst te spreken. Die uitwisselingsuurtjes zijn altijd zeer levendig, en er worden zowel gericht op de oorspronkelijke aanpakken ervaringen en opgedane inzichten uitgewisseld, als breder—nuttige bijeenkomsten dus voor de deelnemers.

Zoals iedereen zich waarschijnlijk kan voorstellen, blijken de uitgangspunten voor eigenlijk elk project t.o.v. anderhalf jaar geleden behoorlijk veranderd. De wereld rond de warmtetransitie is in die periode immers flink veranderd. Zo is de aanpak van Almelo, gericht op het tegengaan van energieraarheid, nog steeds een heel effectieve en vernieuwende, maar intussen heeft iedere gemeente een aanpak ontwikkeld. Ook is iedereen (hopelijk!) via allerlei sessies en/of nieuwsbrieven van het Expertiseteam goed gewezen op de vernieuwende aanpak – bewoners heel rechtstreeks in de eigen buurt benaderen, inzetten van niet alleen coaches maar ook klussers, en goed samenwerken met voor de doelgroep al bekende organisaties.

Hetzelfde geldt voor de aanpak van Zwartewaterland, gericht op het verbeteren van woningen met slechte labels. Het Rijk kwam na de start van fase 4 van Overijssel Verbouwt landelijk de NIP/ Lokale Aanpak Isolatie SPUK-regeling ingesteld. Het echt wel vernieuwende element van het langs de deuren gaan om na te gaan wat het échte isolatieniveau van de NIP/ LAI woningen is (de zogenaamde 'Energie On Tour'), is een ander voorbeeld dat we als Expertiseteam hebben opgepikt en onder de aandacht is gebracht bij alle Overijsselse gemeenten.

Andere lessen die voor meer gemeenten heel interessant kunnen zijn:

1. In Rijssen-Holten zijn goede ervaringen opgedaan met de 'kassabonnen-actie'. Het kunnen tonen van een kassabon van een lokale supermarkt geeft het recht op leuke, kleine duurzaamheidskadootjes. Denk aan een ledlamp of radiatorfolie. Bij het uitreiken van deze kadootjes wordt het gesprek aangegaan over verduurzaming van de woning. De gemeente Deventer heeft dit idee overgenomen en 'opgeschaald' naar een actie waarbij kassabonnen van alle lokale ondernemers kans geven op isolatiesubsidie van maar liefst €7.000.
2. Eveneens in Rijssen-Holten is de duurzaamheidsambtenaar aangehaakt bij een leuk initiatief dat vanuit het sociaal domein werd georganiseerd. Zij is meegelopen met een leuke actie die deze zomer vanuit collega's van het sociaal domein werd georganiseerd. Die gingen met een ijscofkar wijken in (deze actie heet 'Ice to meet you' ☺), waarbij het kunnen geven van een ijsje als ijsbreker fungeerde om een gesprek met bewoners aan te knopen.
3. Binnen het project Energiezuinig & Comfortabel Wonen is veel gebruik gemaakt van het aanbieden van informatie via webinars. Hiermee zijn veel bewoners die 'klaar zijn' om hun woning ingrijpend te verduurzamen goed geholpen. Wel vergde het volgen van de 'stevige informatieblokken' relatief veel aandacht van de doelgroep. Om die reden wordt gekeken naar het opknippen van de grote brokken informatie in kleinere porties. Denk aan het concept van tv-programma 'Even tot hier' met de rubriek 'Een heel ingewikkeld onderwerp .. in 1 minuut'.
4. In Almelo is binnen de aanpak energiearmoede een kleinschalige pilot - N=10 – gedaan met het niet alleen bouwtechnisch maar ook financieel ontzorgen van bewoners. Hiermee blijkt een best groot deel (5 van de 10) geholpen te zijn met de stap na het bouwkundig/- energetische advies. De kosten voor inzet van zo'n financieel adviseur zijn echter best hoog. Positief om hierover te melden, is dat de kosten voor een dergelijke financieel adviseur sinds kort binnen de financiering vallen zoals die door het Warmtefonds wordt aangeboden.
5. In Hardenberg is een analyse gemaakt van de ondersteuning die de gemeente biedt, gedurende de hele klantreis. Daaruit kwam naar voren dat de kans groot is dat bewoners tussen de verschillende momenten waarop hulp wordt geboden/ contact is, 'stijl vallen'. Als oplossing hiervoor wordt daarom gewerkt met een vaste contactpersoon die ook tussen genoemde hulp/ contactmomenten contact onderhoudt met bewoners. Een soort 'huisarts' of 'reis Leider' dus.

Terugblik werkspoor Missie 2026

Op 12 september vond de laatste werksessie van het werkspoor Missie 2026 plaats. In zes werksessies hebben de deelnemende gemeenten alle handvatten gekregen om zelf aan de slag te kunnen met het opstellen van een warmteprogramma.

We hebben het werkspoor afgesloten met het doornemen van succesfactoren en verbeterpunten. De deelnemers aan dat het voor hen goed werkte om op deze manier meegenomen te worden in de materie en dat ze veel hebben gehad aan de ruimte die er was om onderling in gesprek te gaan, informatie uit te wisselen en gezamenlijk in discussie te gaan. Aandachtspunten zijn dat het goed was geweest op individueel per gemeente een startsessie te organiseren en dat er meer ruimte had mogen zijn voor onderlinge binding. Ook is het goed om meer aandacht te hebben voor het bestuurlijke traject tijdens het opstellen van het programma.

Alle presentaties en het volledige bouwstenendocument is te vinden via: <https://www.nieuweenergieoverijssel.nl/warmtetransitie/>

De 12 belangrijkste bevindingen van Alliantie Inclusieve Energietransitie

De Alliantie Inclusieve Energietransitie heeft in samenwerking met sleutelfiguren en gemeenten een project opgezet om energiearmoede aan te pakken. De belangrijkste bevindingen benadrukken (1) het belang van vertrouwen in de overheid, (2) lokale samenwerking, (3) ondersteuning van zelforganisaties, (4) cultuursensitieve communicatie, en (5) gerichte informatieverspreiding. Leer het hele artikel met daarin de 12 belangrijkste bevindingen [hier](#).

Vragen en antwoorden vragenuur tweede tranche SpUK LAI 4 juli 2024

[Dit document](#) bevat per thema de vragen en antwoorden die zijn gesteld en beantwoord tijdens het vragenuur over de 2e ronde SpUK LAI dat NPLW in samenwerking met het Ministerie van Binnenlandse Zaken (nu VRO) en RVO heeft georganiseerd op 4 juli 2024. De vragen die niet konden worden beantwoord tijdens het vragenuur zijn nu ook beantwoord en in het laatste blok opgenomen.

Dashboard Utiliteit in de Wijkanaanpak

Het "[Dashboard Utiliteit in de Wijkanaanpak](#)" biedt actuele gegevens en inzichten over de verduurzaming van utiliteitsgebouwen in Nederland, met een focus op de wijkgerichte aanpak. Gemeenten kunnen deze informatie gebruiken voor de keuzes van programma's en duurzame alternatieven in het Warmteprogramma (eerder de Transitievisie Warmte), dat in 2026 moet worden opgeleverd.

Voor meer informatie en toegang tot het dashboard, bezoek de officiële site: [Volkshuisvesting Nederland](#).

Subzie - voorbeeld subsidiemodel

Subzie tekste van de regiodel ZO Drenthe wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een subsidiemodel voor particulieren. Het tool is nog niet af maar je kunt het wel alvast bekijken op www.subzie.nl.

HANDIGE ARTIKELLEN OP DE KENNISBANK

Inspiratiedocument gemeente Arnhem - ISDE aanvragen namens bewoners

Vanaf 1 september kun je als gemeente de Investeringsubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE) groepsgewijs aanvragen voor – en ontvangen namens – inwoners. Zo kun je als gemeente inwoners ontzorgen in de energietransitie.

[Bekijk hier](#) het inspiratiedocument gemeente Arnhem om ISDE namens bewoners aan te vragen.

Overzicht financiële regelingen energiebesparing

Gemeenten krijgen via diverse specifieke uitkeringen (SpUKs) geld om inwoners te helpen verduurzamen. [Deze tool](#) helpt je om inzichtelijk te maken hoeveel middelen je als gemeente hebt, wat de bestedingsdeadlines zijn, en waar je meer informatie kunt vinden over bestedingsvoorwaarden en verantwoordingsverplichtingen. Het leerproduct is dan ook een aanvulling op bestaande subsidielijzers van o.a. NPLW, VNG en RVO.

De belangrijkste geldstromen die in dit overzicht zijn meegenomen zijn:

1. SPUK Lokale aanpak isolatie
2. SPUK Energiearmoede
3. SPUK Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie
4. SPUK Natuurvriendelijk isoleren
5. De CDOKE-gelden voor apparaatskosten

N.B.: het overzicht is aan verandering onderhevig en kan fouten bevatten, en is bedoeld als hulpmiddel naast de officiële beschikkingen die jouw gemeente heeft ontvangen.

Inspiratietools voor inwonersparticipatie

Herken je dit? Als gemeente besteed je veel tijd en energie aan het ontwikkelen van een zo 'rijk' mogelijke aanpak om bewoners te motiveren hun woningen te verduurzamen. Toch blijkt het dat het best lastig is om bewoners mee te krijgen. Ter inspiratie zijn er tools aangeleverd door **gemeente Dalfsen** om te kijken hoe zij hiermee omgaan. Deze vind je [hier](#).

Handig! Kenniskaart: de bewoner centraal in de uitvoering van de warmtetransitie

Hoe stel je de bewoner centraal bij de uitvoering van de warmtetransitie? [Op deze kenniskaart](#) vind je een kort en bondig antwoord op deze vraag, handige tools, handreikingen, rapporten, webinars etc. en contactpersonen die je kunt raadplegen over dit onderwerp. Kortom een handige wegwijzer!

Op onze [kennisbank](#) vind je meer van dit soort bondige kenniskaarten. Bijvoorbeeld over het opzetten van een warmtebedrijf, participatie bij een wijkuitvoeringsplan, of het samenwerken met bewonersinitiatieven. Doe er je voordeel mee!

Symposium Lokale Aanpak Isolatie (3 oktober)

Ben jij benieuwd hoe andere gemeenten hun lokale isolatieaanpak vormgeven en welke lessen zij daaruit trekken? En wil je meer weten over de tweede tranche van de SpUK LAI en hoe je die optimaal kunt inzetten? Reserveer dan **3 oktober** in je agenda voor het **symposium over de eerste ervaringen met de lokale aanpak isolatie!**

Waarom deelnemen?

De uitvoering van de eerste tranche van het NIP LAI is in veel gemeenten gestart, en dit is een uitstekend moment om stil te staan bij de eerste resultaten. Wat gaat er goed? Waar liggen verbeterpunten? Deze inzichten zijn niet alleen nuttig voor je huidige aanpak, maar ook essentieel omdat de plannen voor de tweede tranche uiterlijk eind oktober ingediend moeten worden. Tijdens het symposium krijg je de kans om ervaringen te delen en te leren van andere gemeenten.

Programma

Ochtend (inloop 9:30 - aftrap 10:00): We starten de dag met een update over de NIP: welke ontwikkelingen zijn er; welke goede voorbeelden kunnen we delen; waar moet je op letten bij de tweede tranche? Ook het NPLW (Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie) komt langs om de verschillen tussen de eerste en tweede tranche van het NIP toe te lichten. Daarnaast kun je je ideeën en feedback direct aan beleidsmakers van het Rijk meegeven, zodat de uitvoering van de lokale isolatieaanpak in de toekomst nog beter aansluit bij de praktijk.

Middag: Deelsessies In de middag verdelen we ons in vier interactieve deelsessies waarin we dieper ingaan op cruciale thema's rondom de lokale isolatieaanpak. Drie sessies staan al vast, de vierde wordt binnenkort bekendgemaakt.

1. Samenwerking met energiecoöperaties

Spreker: **Krijn Korver, Expert Energie Samen**

Heb je te maken met lokale energie-initiatieven die betrokken willen worden bij de uitvoering van de warmtetransitie? In deze sessie bespreken we de kansen én valkuilen van de samenwerking met lokale partijen. Hoe zorg je ervoor dat hun inbreng waardevol is en dat zij geen verwachtingen creëren die ze niet waar kunnen maken? Je loopt de sessie uit met praktische tips om de samenwerking met lokale initiatieven succesvol vorm te geven.

2. Uitbreiden van het ondersteuningsaanbod

Spreker: **Niels Götz, expert energiearmoede ETGO**

Ben je op zoek naar manieren om jouw isolatieaanpak verder te verrijken? In deze sessie kijken we naar aanvullende mogelijkheden naast bestaande tools zoals collectieve inkoopacties en DHZ-vouchers. We laten praktijkvoorbeelden zien van hoe gemeenten hun NIP-aanpak creatief en effectief hebben uitgebreid. Na deze sessie heb je volop inspiratie om je resterende budget in te zetten en de lokale aanpak te versterken.

3. Afhaakfactoren en conversieproblemen

Sprekers: **Doeteken en Rob Raijmakers (Gemeente Hardenberg)**

Heb je te maken met lage conversie in je NIP-aanpak, zoals bewoners die na een eerste gesprek toch afhaken? In deze sessie brengen we met Squarewise de bewonersreis in kaart aan de hand van de DoeTank-methode. Rob Raijmakers deelt hoe de gemeente Hardenberg deze afhaakfactoren heeft aangepakt en welke successen dat heeft opgeleverd. Je krijgt praktische inzichten mee over hoe je de conversie kunt verbeteren en afhaakfactoren in je eigen gemeente kunt verminderen.

De vierde deelsessie wordt later aangekondigd, dus houd de website en je mailbox in de gaten voor meer informatie!

Locatie

Het symposium vindt plaats bij **Stichting Bewonersinitiatief De Hagedoorn**, Wilgenstraat 11, 7605 EG Almelo. Deze locatie is op ongeveer 15 minuten loopafstand van station Almelo.

Aanmelden

Interesse gewekt? Meld je aan door een mail te sturen naar expertiseteamgo@overijssel.nl. Voel je vrij om de uitnodiging door te sturen naar collega's en relaties. Heb je specifieke wensen voor het programma of dieetwensen? Geef dit dan door via [deze link](#).

We hopen je op 3 oktober te zien voor een dag vol inspiratie en kennisuitwisseling!

AGENDA

Alle sessie die het expertiseteam dit jaar nog organiseert staan op de [NEO-website](#). Voor een kort en bondig overzicht, zie hieronder.

- 3 oktober (10.00 – 16.30, incl. lunch): Symposium 'Eerste ervaringen met NIP/LAI'. [Klik hier](#) voor meer informatie over deze bijzondere bijeenkomst.
- 7 oktober (14.00 – 17.00): Nog niet juist benaderde bewoners leerlab sessie 2 van 3: Energiearmoede. [Klik hier](#) voor meer informatie over dit leerlab.
- 4 november (14.00 – 17.00): Nog niet juist benaderde bewoners leerlab sessie 3 van 3: Migratieachtergrond. [Klik hier](#) voor meer informatie over dit leerlab.

Hulp vanuit het Expertiseteam

Stel je vraag via expertiseteamgo@overijssel.nl of, als je al weet wie je moet hebben, mail of bel met de desbetreffende expert en wij helpen je verder.

NIEUWE ENERGIE OVERIJSEL NETWERK

Ook meepraten over Nieuwe Energie?

LinkedIn

Twitter

YouTube

Instagram

Deze e-mail is verzonden aan [\[email\]](#). Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, [kunt u zich hier afmelden](#). U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#). Voor een goede ontvangst voegt u expertiseteamgo@overijssel.nl toe aan uw adresboek.